

4/2024 | Tiedote alkavasta tutkimuksesta

Inhaloitavien lääkevalmisteiden apteekkivaihdon laajeneminen – haastattelututkimus farmaseuteille

Kössi A, Kari H, Aarnio E, Saastamoinen L

Tutkimuksen tavoitteet ja toteutus

Tutkimuksen tavoitteena on tutkia avoapteekkeissa työskentelevien farmaseuttien näkemyksiä astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon käytettävien lääkevalmisteiden apteekkivaihdon laajenemisesta ja sen toteutumisesta, perehdyttämisestä lääkewaihtoon, inhalaatiolääkeneuvonnan toteutumisesta ja moniammatillisesta yhteistyöstä.

Tutkimuksen toteuttaa Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea.

Tutkimus toteutetaan vuosina 2023-2024 ja sen tulokset raportoidaan vertaisarvioituna kansainvälisenä artikkelina.

Aineisto ja menetelmät

Tutkimuksen aineisto on kerätty haastattelemalla 20 avoapteekissa työskentelevää farmaseuttia. Haastateltavat valittiin tavoitellisella otannalla eri kokoisista apteekeista sekä maaseudulta että kaupungeista eri puolelta Suomea. Teemahaastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina puhelimitse tai Teamsin kautta. Haastatteluja tehtiin siihen asti, kunnes saavutettiin aineiston saturaatio, eli vastaukset alkoivat toistua eikä uusia näkemyksiä enää löytynyt. Haastattelut litteroitiin tekstiksi ja aineisto analysoidaan induktiivisella sisällönanalyysillä.

Tutkimustietoa lääkevaihdon laajenemisen toteutumisesta apteekeissa tarvitaan viranomaisille, terveydenhuollon ammattilaisille ja lääkkeiden käyttäjille

Astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon käytettävien lääkevalmisteiden apteekkivaihto laajeni Suomessa huhtikuussa 2023 osana lääkehuollon kokonaisuuden uudistamista. Lääkevaihdon laajentuessa vaihtoon sisällytettiin aiempaa kattavammin astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon käytettäviä lääkevalmisteita. Osana uudistusta lääkelakiin säädettiin myös apteekin farmaseuttisen henkilökunnan erityisestä neuvontavelvoitteesta.

Tämä tutkimus tuottaa ajakohtaista tietoa farmaseuttien näkemyksistä lääkevaihdon laajenemisesta Suomessa. Kansallinen tutkimus inhaloitavien lääkevalmisteiden lääkevaihdesta on tärkeää, sillä tietoa lääkeasioiden uudistukseen liittyvistä lainsäädäntömuutoksista tarvitaan uudistusten arvioimiseksi. Inhaloitavien lääkevalmisteiden apteekkivaihdesta saadut kokemukset ja tutkimukset voivat myös antaa arvokasta tietoa vuoden 2024 alussa käynnistynyttä biologisten lääkkeiden apteekkivaihtoa varten.

Lisätietoja

Anniina Kössi, tutkija, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea, anniina.kossi@fimea.fi

Leena Saastamoinen, tutkimuspäällikkö, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea, leena.saastamoinen@fimea.fi

Tiedote on tutkimusryhmän laatima. Vastuu sisällöstä ja jakelusta kuuluvat tutkimusryhmälle. RATTI-tutkimusverkosto ja julkaisualustan ylläpitäjä eivät vastaa yksittäisten tiedotteiden sisällöstä.